

Monitoring Diergezondheid

Pluimvee

Nieuwe monitoringspilot: 'Botontwikkeling bij vleeskuikens'

Vleeskuikens hebben geregeld locomotieproblemen die hun oorsprong vinden in een afwijkende botontwikkeling van de lange beenderen. Dat hebben praktici die deelnemen aan de Veterinaire Monitoring Pluimvee (VMP) in de afgelopen jaren vastgesteld. GD is een nieuwe monitoringspilot gestart om gericht onderzoek te doen op deze afwijkende botontwikkeling.

Aanleiding pilot

Bij een gelijkblijvende hoeveelheid inzendingen voor sectie bij GD, namelijk tussen de 210 en 240 koppels per jaar, werd in 2013 bij 10 procent van de vleeskuikens met locomotieproblemen (29 procent van het totale aantal vleeskuikeninzendingen) de diagnose 'afwijkende botontwikkeling' gesteld. In 2014 was dit 23 procent van de inzendingen met locomotieproblemen (eveneens 29 procent van het totale aantal vleeskuikeninzendingen) en tot juli 2015 was dit 15 procent (50 procent van de ingezonden vleeskuikens met locomotieproblemen).

GD heeft de afwijkende botontwikkeling bij sectie gediagnosticeerd als rachitis (een botaandoening die ontstaat door een tekort aan vitamine D, fosfor of calcium), rachitisachtige verschijnselen, osteomalacie (beenderverweking), dunne cortex van de lange beenderen en osteoporose (botontkalking).

Omdat locomotieproblemen grote invloed hebben op het welzijn van de kuikens en op het technische resultaat van deze koppels, is een nadere probleemanalyse gewenst.

Opzet monitoringspilot

Deze pilot wordt uitgevoerd in samenwerking met VMP en is opgezet om de botontwikkeling en mogelijk ontwikkelingsproblemen in vleeskuikens gericht te onderzoeken. De praktici selecteren de koppels en GD voert de secties en de vervolgonderzoeken uit. Het project heeft een looptijd van zes maanden.

Deelnemers

VMP-deelnemers en peildierenartsenpraktijken die tenminste tien vleeskuikenbedrijven begeleiden kunnen deelnemen aan deze pilot. Zij kunnen koppels insturen die aan de gestelde voorwaarden voldoen. Per probleem wordt gevraagd om zes representante levende dieren in te sturen, zowel hennen als hanen.

Voorwaarden deelnemende vleeskuikenkoppels:

- reguliere, conventioneel uitbroede vleeskuikens;
- leeftijd vanaf tien dagen;
- geen aanwezigheid van respiratoire problemen of problemen als gevolg van cellulitis (geen zichtbare huidkrassen);
- aanwezigheid van locomotieproblemen (ernst niet gedefinieerd) zonder dat de practicus een diagnose van bacteriële chondronecrose en myelitis, wervelkolomabces, synovitis (hakpeesschedeontsteking) en andere peesafwijkingen of artritis (gewrichtsontsteking) als hoofdoorzaak vaststelt;
- geen spreidpoten, draaipoten, et cetera;
- bij sectie wordt een verdenking van verbreding van de groeischijf dan wel de aanwezigheid van 'broze botten' vastgesteld;
- van alle koppels worden de volgende gegevens verzameld:
 - leeftijd
 - voertype, bijmengingen en leverancier
 - behandelingen en additieven
 - uitval tot moment van insturen
 - klinisch beeld in de stal
 - lichtschema: aantal lichtbeurten
 - groei op zeven dagen

De monitoringspilot is tot stand gekomen in overleg met (pluimvee-) dierenartsenpraktijken verenigd in VMP. Deze pilot staat ook open voor niet VMP-leden.

Vervolgonderzoek GD

GD voert een standaardsectie uit, aangevuld met de volgende vervolgonderzoeken:

- histologie (HE-kleuring) van de tibia (scheenbeen);
- histologie (HE-kleuring) van het jejunum (middelste stuk dunne darm);
- indien sectie daar aanleiding toe geeft: histologie (HE-kleuring) van lever en nier;
- afhankelijk van het sectiebeeld één keer PCR-darmpathogenen;
- bacteriologisch onderzoek (maximaal drie keer);
- bepaling van femurlengte en lichaamsgewicht;
- bepaling van femurdikte en -gewicht;
- bepaling van botsterkte van beide femurs.

De sectie- en vervolguitslagen worden per individueel dier, inclusief geslacht, geanalyseerd. De data worden vergeleken met data van andere experimenten van GD waarbij de onderzochte vleeskuikens geen beperkingen in de botontwikkeling hadden.

Communicatie

De uitvoering van de pilot is besproken met VMP-practici. GD levert ondersteunende informatie en documentatie aan, waarmee de practici de betreffende pluimveehouders kunnen benaderen. De resultaten worden met de deelnemers besproken en in overeenstemming binnen de sector gedeeld. De resultaten en de voortgang van de pilot worden ook per kwartaal gerapporteerd aan de Begeleidingscommissie Monitoring Pluimvee.

Resultaat

Het doel is om de botontwikkeling en mogelijk ontwikkelingsproblemen in vleeskuikens gericht te onderzoeken en te achterhalen wat de achterliggende oorzaak is van locomotieproblemen bij vleeskuikens waarbij de practicus geen directe diagnose kan stellen. Als dit duidelijk is, kunnen practici en de voerindustrie gerichte interventie-maatregelen nemen om het welzijn van de dieren te verbeteren.

Kosten

De secties, inclusief vervolgonderzoeken, worden zonder kosten voor de inzender uitgevoerd. Eventuele vervoerskosten worden vanuit deze monitoringspilot niet vergoed. Er is een maximum aantal secties voor deze monitoringspilot ingesteld.

Wilt u deelnemen aan deze monitoringspilot?

Meld uw praktijk dan aan bij GD, Afdeling Pluimvee Monitoring en Planning, 0900 1770 (optie pluimvee) of pluimveeplanning@gddiergezondheid.nl

